

MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT DR.

NATASHA GALEA SCIBERRAS

Seduta ta' l-24 ta' Gunju, 2014

Numru. 518/2013

Il-Pulizija

(Spettur Dennis Theuma)

vs

Noor Ali Muse

Il-Qorti,

Kopja Informali ta' Sentenza

Wara li rat l-imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tal-imputat Noor Ali Muse ta' 27 sena, iben Nur Ali Mahumud u Faduna Maalin Dahir, imwieleed Mogadishu, Somalja fil-5 ta' Marzu 1986, residenti Malta, gol-fond 96, Flat 1, Triq Sir Charles Cameron, Gzira u detentur tal-karta tal-identita` bin-numru 84067(A):

Akkuzat talli fil-lejl ta' bejn l-10 u l-11 ta' Ottubru 2013 f'dawn il-gzejjer:

- a) Ipproduca, biegh jew xort'ohra traffika fil-pjanta tal-*cannabis* kollha jew parti minnha u dan bi ksur tal-Artikolu 8(e) tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta, liema reat gie kommess fi, jew gewwa distanza ta' mitt metru mill-parametru ta' skola, *club*, jew xi post simili fejn normalment jiltaqghu z-zghazagh bi ksur tal-Artikolu 22(2) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta;
- b) Ittentu jagħmel reat kontra din l-Ordinanza, jew hajjar jew gieghel persuna ohra jagħmel dak ir-reat ai termini tal-Artikolu 22(5) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-Qorti giet mitluba sabiex fil-kaz ta' htija, tapplika l-provvedimenti tal-Artikolu 533(1) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat l-atti kollha tal-kaz u d-dokumenti ezebiti, inkluz l-ordni ta' l-Avukat Generali bis-sahha tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 22 tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi (Kap. 101), sabiex din il-kawza tinstema' minn din il-Qorti bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali;

Rat ukoll illi fis-seduta tal-14 ta' Mejju 2014, il-partijiet ezentaw lill-Qorti, kif preseduta, milli terga' tisma' l-provi mressqa quddiem il-Qorti, kif diversament preseduta, sa dakinhar;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-Prosekuzzjoni u semghet it-trattazzjoni finali tad-difiza.

Ikkunsidrat:

Kunsiderazzjonijiet Dwar Htija

Illi fis-seduta tat-22 ta' Ottubru 2013, xehed **I-Ispejtur Dennis Theuma**¹ li qal illi fil-11 ta' Ottubru 2013 ghall-habta tas-1.00 a.m., gie arrestat l-imputat mill-gnien tal-Gzira u dan wara informazzjoni illi kienu rcevew membri tar-Rapid Intervention Unit illi fl-istess gnien pubbliku seta' kien għaddej xi traffikar ta' droga. Meta dawn marru fuq il-post, kien hemm hames zghazagh ta' nazzjonalita` Daniza, apparti l-imputat u habib tieghu, liema Danizi gew osservati jitkellmu mal-istess imputat. Huwa spjega illi meta l-imputat gie arrestat huwa kien qiegħed bil-qegħda fuq wieħed mill-bankijiet li hemm fil-gnien u warajh kien hemm sigra. Minn tfittxijiet li saru fuq il-persuni tad-Danizi, tal-imputat u ta' sieħbu Abdullahi Mohammed Ismail, ma nstabet l-ebda droga, izda wieħed mill-membri tal-RIU sab borza tal-plastik, *stretch and seal*, fuq l-istess sigra, f'liema borza kien hemm tlett grammi suspettati *cannabis*. Iz-zghazagh Danizi qalu lill-pulizija illi ftit tal-hin qabel ma waslu l-istess pulizija, l-imputat kien offrielhom "weed". Kemm l-imputat, kif ukoll Abdullahi Mohammed Ismail gew arrestati u meħuda fil-Kwartieri Generali tal-Pulizija għal izjed investigazzjoni. L-istess Danizi spjegaw lix-xhud illi l-imputat kien offrielhom il-haxixa u dan billi ntuzat il-kelma "weed" mill-istess imputat u li dan kien ikkomunika magħhom bil-lingwa Ingliza. Dawn qalu wkoll illi l-imputat ma kien uriehom l-ebda droga, izda sempliciment offrielhom il-"weed" u illi l-habib tal-imputat u cioe` Abdullahi Mohammed Ismail ma kien offrielhom xejn u għalhekk dan gie rilaxxjat. Ix-xhud qal ukoll illi l-imputat kien tah l-impressjoni illi jifhem bil-lingwa Ingliza, izda stante illi qallu li ma kienx jifhem, giet mitluba l-assistenza ta' interpretu. L-imputat irrilaxxja stqarrija, wara li nghata d-dritt ghall-assistenza legali, liema dritt fil-fatt huwa ghazel li

¹ A fol. 15 sa 19 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

jezercitah, u wara wkoll illi huwa nghata d-debita twissija li kellu d-dritt illi jibqa' sieket, izda dak li jghid seta' jingieb bhala prova. Ix-xhud qal ukoll illi waqt illi hekk kif huwa kien qed jitkellem mal-pulizija dwar it-tehid tal-*finger prints* u ritratti tal-imputat bil-lingwa Maltija, fil-presenza tal-imputat, kif l-istess xhud semma l-kelma '*finger prints*' bil-lingwa Ingliza, l-imputat ghamielha cara li hu ma kienx ser jaghti l-kunsens tieghu ghal dan, meta fil-fatt f'dan l-istadju hadd ma kien qallu xejn. Dan kompla jikkonferma lix-xhud illi l-imputat kien jifhem bil-lingwa Ingliza.

Fis-seduta tal-31 ta' Ottubru 2013, xehed **PS 447 Kevin Camilleri**², illi qal illi fl-10 ta' Ottubru 2013, ghall-habta tal-11.00 p.m. ircevew xi informazzjoni li fil-gnien tal-Gzira kien hemm xi persuna ta' nazzjonalita` barranija li kien qeghdin jittraffikaw id-droga. Meta mar fuq il-post mal-kollegi tieghu, huma sabu xi erba' Danizi u xi Somali. It-tfittxija li saret fuq il-persuni tagħhom irrizultat fin-negattiv. Waqt it-tfittxija li saret fuq il-post, PC 1269 sab borza zghira li kien fiha qisu grass, go sigra, liema sigra kienet ezattament fejn bank li kien bilqegħda fuqu l-imputat. Huwa kkonferma illi s-sustanza esebita bhala Dok. DT4 kienet is-sustanza li nstabet fis-sigra.

Fl-istess seduta xehed ukoll **I-Ispettur Fabian Fleri**³ li qal illi x'hin huwa wasal fuq il-post, huwa nnota illi l-membri tal-RIU diga` kien zammew erba' persuni ta' nazzjonalita` Daniza u zewg persuni ta' karnaggjon skur. Il-persuni Danizi spjegaw lix-xhud illi l-persuna ta' karnaggjon skur kien offrielhom li jbiegħilhom xi haxixa, izda ma kienx uriehom din il-haxixa. Qalulu wkoll illi hin minnhom dan qalilhom 'pulizija, pulizija' u ghalkemm ma fehmuhx, wara li huma raw lill-pulizija, assumew li kien qed jirreferi ghall-pulizija. L-Ispettur Fleri ikkonferma illi kompliet issir tfittxija fuq il-post, u li fuq zokk ta' sigra, liema zokk kien qiegħed fil-baxx, instab pakkett tal-plastik imgezwer, b'sustanza suspettata *cannabis*. Din is-sigra kienet tinsab wara bank fejn kien hemm bilqegħda l-imputat. Dak il-hin, ix-xhud ipprova jikkomunika mal-imputat, li beda jghid li ma jifhimx bl-Ingliz. Ix-xhud qal ukoll illi d-Danizi specifikawlu illi l-persuna li

² A fol. 59 sa 62 tal-process.

³ A fol. 63 sa 65 tal-process.

offrielhom id-droga kien liebes qmis hamra Skond ix-xhud, kien l-imputat li kien liebes qmis hamra u qalziet abjad fil-waqt illi siehbu kien liebes Ibies b'kuluri differenti.

Fl-istess seduta xehed ukoll **PC 1281 Keith Bugeja**⁴, li kkonferma *inter alia* illi l-imputat kien liebes flokk ahmar u illi wara l-bank li kien bilqegħda fuqu l-imputat kien hemm sigra, fiz-zokk ta' liema sigra nstab pakkett b'sustanza illegali. Ix-xhud ikkonferma illi Dok. DT4 kienet il-borza li nstabet fl-imsemmi zokk. Fis-seduta tas-26 ta' Novembru 2013, xehed **PS 601 Justin Spiteri**⁵, li qal illi wara nformazzjoni li dahlet lill-pulizija fis-sens illi kien hemm persuna ta' karnaggjon skura fil-gnien ta' Ta' Xbiex li kien qed ibiegh id-droga, huma marru fuq il-post, dahlu minn *areas* differenti tal-gnien, u sabu zewg persuni ta' nazzjonalita` Somala u grupp ta' hames persuni li rrizultaw li kien Danizi, hdejn iz-zewg Somali. Meta gew mistoqsija x'kienu qed jagħmlu, dawn qalu li kien qegħdin jitkellmu bejniethom. Tfittxija fuq il-persuni tagħhom lkoll, irrizultat fin-negattiv. Stante li z-zewg persuni ta' karnaggjon skura kien fejn bank fil-gnien, huwa ta' struzzjonijiet lill-pulizija sabiex ifittxu wkoll fil-qrib għal xi oggetti li setghu kien mohbija jew mormija, meta PC 1269 sab borza trasparenti li kien fiha xi weraq go zkuk ta' sigra li kienet vicin hafna ta' fejn kien qegħdin is-Somali. Ix-xhud qal ukoll illi ftit metri l-bogħod mill-bank fejn kien qiegħed l-imputat, kien hemm sigra baxxa u l-borza nstabet imserrha fuq iz-zokk ta' din is-sigra. Il-persuni kollha prezenti nnegaw li din il-borza kienet tagħhom, izda mbagħad avvicinahom wieħed mid-Danizi wahdu u qalilhom li wieħed mis-Somali kien avvicinahom biex ibieghilhom xi droga. Il-pulizija tkellmu mad-Danizi kollha separatament u dawn kollha kkonferma l-istess haga. Ix-xhud qal ukoll illi fil-bidu, qabel ma nstabet il-borza, l-imputat beda jagħti l-impressjoni li ma kien qed jifhimhom, izda hekk kif instabet il-borza u nduna li kien ser jigi arrestat, beda jikkomunika aktar mal-pulizija, anke bl-Ingliz u certu kliem anke bil-Malti. Ghalkemm kien ghad hemm problema ta' komunikazzjoni, bdew jitkellmu normali. Ix-xhud spjega illi l-imputat ma kienx *fluent* hafna, izda qal per ezempju illi kien qed jixorbu u staqsa jekk kinux ser jarrestawh ghax kien fis-sakra. Wara x-xhud qal ukoll illi kien cert li tkellmu bl-

⁴ A fol. 66 sa 68 tal-process.

⁵ A fol. 72 sa 76 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ingliz, ghalkemm ma kienx cert li tkellmu bil-Malti. Qal illi d-Danizi indikaw lill-imputat bhala l-persuna li offriethom id-droga.⁶

Fl-istess seduta xehed ukoll **PS 1269 Louis Tabone**⁷, li qal illi kien huwa li sab is-sustanza allegata droga, impoggiha fin-nofs taz-zkuk ta' sigra. Vicin din is-sigra kien hemm l-imputat, li kien bil-wieqfa. Qal illi d-Danizi lkoll indikaw li d-droga kienet tal-imputat, ghaliex huwa beda jbiegh id-droga. Skond ix-xhud, ghall-ewwel l-imputat ma bediex jifhem bl-Ingliz, izda huwa kien perswaz illi wara beda jifhem, ghalkemm beda jilghabha li ma jifhimx. Wara li nstabett il-borza, mill-body language tal-imputat, ix-xhud seta' jinduna li l-istess imputat kien qed jifhem. In kontro-ezami, ix-xhud qal illi meta nstabett id-droga, l-imputat kien qiegħed qrib is-sigra u li kien hemm ftit metri – zewg metri - bejn is-sigra u l-imputat. Qal ukoll illi l-persuni kollha li nstabu fuq il-post kienu qegħdin fl-area tas-sigra u meta gie ssuggerit lilu illi d-Danizi fl-ebda hin ma ndikawlu illi s-sustanza misjuba kienet tal-imputat, huwa wiegeb illi huma qalulu illi kien qed ibiegh id-droga. Qal ukoll illi d-Danizi ma kinux qalulu li s-sustanza kienet għand l-imputat.

Fis-seduta tal-31 ta' Ottubru 2013, xehed **PS 839 Stephen Micallef**⁸, li qal illi waqt li l-imputat kien jinsab fil-lock up, huwa kien intbagħat mill-Ispettur Dennis Theuma sabiex itella' lill-imputat mill-istess lock up biex tittehidlu l-istqarrija. Huwa xehed illi huwa kellem lill-imputat bl-Ingliz u li fil-fehma tieghu, l-imputat beda jifhmu ghaliex beda jwiegħu lura bl-Ingliz.

Mir-ritratti esebiti mar-relazzjoni tal-Perit Richard Aquilina⁹, jidhru kemm il-bank fejn instab l-imputat, kif ukoll is-sigra fejn instabet is-sustanza suspectata droga. Waqt l-access mizmum mill-istess Perit, PC 1269 Louis Tabone xehed illi mal-bank instabu seba' persuni, inkluz l-imputat. L-imputat xehed ukoll, waqt

⁶ Esebita bhala Dok. DT 3, a fol. 55 tal-process.

⁷ A fol. 77 sa 82 tal-process.

⁸ A fol. 56 sa 58 tal-process.

⁹ Ir-relazzjoni tinsab esebita a fol. 89 et seq tal-process. Ir-ritratt in kwistjoni jinsab esebit a fol. 95 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

I-istess access, illi kien hemm Daniz wieqaf quddiem il-bank, Daniz iehor bilqegħda fuq I-istess bank, wieħed Somal u hu.¹⁰

Fis-seduta tas-17 ta' Frar 2014, xehed **PS 659 Jeffrey Hughes**, li qal illi huwa ezamina I-borza li kienet tikkontjeni sustanza lewn hadrani, simili ghall-haxix, izda ma seta' jizviluppa l-ebda impronta.¹¹

Fis-seduta tas-27 ta' Marzu 2014, xehed **I-espert forensiku Godwin Sammut**, li pprezenta r-relazzjoni tieghu.¹² Mill-istess relazzjoni, jirrizulta illi fuq estratt mehud mis-sustanza li nstabet fuq is-sigra ndikata, ma nstabitx droga. Fix-xhieda tieghu, I-istess espert spjega illi s-sustanza tant kienet fi stat degradat illi lanqas bl-ghajnejn ma seta' jara jekk kienx hemm tracci ta' *cannabis*. Spjega wkoll illi s-soltu l-weraq tal-*cannabis* ikollhom *Tricoms* li jidhru taht il-mikroskopju, izda lanqas taht il-mikroskopju ma hareg xejn. Huwa qal illi fis-sustanza li huwa analizza ma kien hemm xejn illegali u ma jistax jghid x'kienet.

Fis-seduta tat-22 ta' Ottubru 2013, xehed **Christopher Wesseng**¹³, li qal illi hu u zewgt iħbieb tieghu kellhom jiltaqghu ma' zewgt iħbieb ohrajn, Soran u Nicholas u marru *Kentucky Fried Chicken* sabiex jieklu xi haga, izda dan kien magħluq u għalhekk marru fil-gnien. Wara xi ftit poggew fuq bank u ftit minuti wara marru zewgt irgiel li staqsewhom “if we want to buy some weed”¹⁴, għalliema domanda huma wiegbu fin-negattiv. Xi minuta wara, zewg pulizija dahlu fil-gnien u hasbu li hu u shabu xtraw xi *weed* għalhekk issejjhu izjed pulizija u għamlulhom tfittxi ja, izda ma nstab xejn fuqhom. Huwa qal illi dan sehh ghall-habta tal-11.30 p.m. jew nofs il-lejl u li kien il-Hamis. Mistoqsi jghid huwa x'fehem bil-kelma ‘*weed*’, huwa wiegeb illi hija sustanza tad-droga, li tissejjah *cannabis*. Qal illi huwa jaf x'inhi *weed* ghaliex kien ipprovaha f'okkazzjoni wahda gewwa d-Danimarka. Huwa qal illi z-zewg persuni l-ohrajn kienu

¹⁰ A fol. 99 tal-process.

¹¹ A fol. 101 tal-process. Ir-relazzjoni ta' PS 659 Jeffrey Hughes tinsab esebita a fol. 103 *et seq* tal-process.

¹² Esebita bhala Dok. GS.

¹³ A fol. 20 sa 30 tal-process.

¹⁴ A fol. 21 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

bilqegħda fuq il-bank, ftit metri l-bogħod minnhom, fil-gnien, u li l-persuna li offrielhom il-weed kien liebes qmis hamra. Ix-xhud għaraf lill-imputat bhala l-persuna li kien offrielhom il-weed, u qal illi kien liebes l-istess qmis fil-jum in kwistjoni. Ix-xhud qal ukoll illi biex ikkomunikaw bejniethom uzaw l-Ingliz, li l-imputat tkellem bl-Ingлиз, ghalkemm kellu accent. Mistoqsi jekk kienx cert li kellmu bl-Ingлиз, huwa qal li kien cert u li kien ir-ragel bil-qmis hamra li kien kellimhom. Mistoqsi x'kien il-kliem li ntua, huwa qal illi l-imputat qal “*hey guys do you want to have some weed?*”¹⁵ Huwa qal illi ghall-ewwel huwa beda jistaqsihom minn fejn kien u huma wiegbuh li kien mid-Danimarka. Qal illi ghall-ewwel huma injorawh, izda imbagħad baqghu jistaqsuhom minn fejn kien u huma qalulhom li kien mid-Danimarka. L-imputat qal illi d-Danimarka kien jafha u imbagħad staqsihom jekk riedux jixtru ftit *weed*. Wara gew il-Pulizija. Ix-xhud qal ukoll illi l-persuna li kienet liebsa l-ahmar ma wriehom xejn, li huma ma raw xejn u dan tkellem biss dwar il-weed. Lanqas ma staqsa xejn dwar flus, izda staqsa biss jekk riedux jixtru xi haga u li kienet irhisa. Qal illi l-persuna l-ohra li kienet qegħda mal-imputat ma offrielhom xejn. In kontro-ezami, ix-xhud qal illi l-kelma *weed* kienet intuzat mill-persuna li offrietilhom u li huma (b'referenza għaliex u għal shabu) ma kinux uzaw dik il-kelma. Huwa rega' qal illi kien il-persuna bil-qmis hamra li kien tkellem u li kien qed ikellem lil kulhadd għaliex tkellem b'vuci għolja. Qal illi kien hemm xi hames metri bejn bank u iehor. Rega' qal illi huwa ma ra l-ebda *weed* u li din il-konversazzjoni kienet wahda qasira, li damet minuta jew tnejn. Qal illi dan sehh fil-gnien hdejn *marina* u li hu u shabu kien qegħdin fuq bank, fil-waqt illi l-imputat u sieħbu kien qegħdin fuq bank iehor. Qal illi kien l-persuni l-ohra jn li bdew jitkellmu mieghu u ma' shabu u mhux bil-kontra. In ri-ezami, ix-xhud qal illi b'kollo hu u shabu kien hamsa.

Fl-istess seduta xehed ukoll **Christian Joergensen**¹⁶, li qal illi flimkien ma' shabu, huma marru *Kentucky Fried Chicken* li kien magħluq, għalhekk marru fil-gnien u ftit wara marru l-imputat flimkien ma' sieħbu. Dan ix-xhud ghall-ewwel qal illi hu (b'referenza għal wieħed mis-Somali) staqsa jekk kinux ser jixtru ftit *weed* u huma (hu u shabu d-Danizi) wiegħu fin-negattiv, izda ma kienx jaf min

¹⁵ A fol. 23 tal-process.

¹⁶ A fol. 31 sa 38 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

kien qal dan il-kliem. Qal li l-offerta saret lill-hbieb tieghu u li ma kienx jaf min ghamilha u li ma setax jiftakar. Qal illi l-imputat kien prezenti u li meta waslu l-pulizija, dan mexa lil hemm, izda rega' lura meta l-pulizija ordnawlu sabiex jerga' lura. Qal illi huwa ma semghux jitkellem lill-imputat. In kontro-ezami, ix-xhud qal illi dan sehh tard bil-lejl, li kienu qeghdin fil-gnien, li kien hemm ftit dawl izda mhux wisq, li seta' jara l-ucuh izda mhux wisq, qal illi huwa kien ma' shabu meta gew dawn iz-zewg persuni, illi lilu ma kellmuhx u li l-konversazzjoni damet ftit minuti. Mistoqsi jekk kellux interess f'dak li kien qed jinghad, huwa wiegeb fin-negattiv. Qal illi ma kienx cert illi kien l-imputat u ma setax jiftakar ghaliex kollox sehh fi ftit hin, gew il-pulizija u huwa beza'. Qal li r-ragel fil-gnien kien tal-istess statura u kien ragel ta' karnaggjon skura. Ix-xhud qal ukoll in ri-ezami illi kien hemm zewg persuni ta' karnaggjon skura, wiehed kien liebes qmis bajda u l-iehor kien liebes qmis hamra.

Xehed ukoll **Fredrik Neelson¹⁷**, li qal illi flimkien ma' shabu mar gewwa l-gnien, poggew bil-qegħda, pejjpu xi sigaretti u kienu qeghdin jitkellem, meta marru zewg persuni ta' karnaggjon skura u sieħbu Nicholas tkellem magħhom. Huwa għaraf lill-imputat bhala wieħed minn dawn il-persuni. Huwa qal illi lill-imputat semħu biss jghid xi ftit kliem u ciee` "hello, weed" u "no". Qal li kien qed jitkellem bl-Ingliz. Qal illi l-imputat kien qed jitkellem ma' Nicholas meta qal dawn il-kliem u li dak il-hin kien hemm prezenti, Soran, Nicholas, Christian, Christopher u hu. Qal illi din il-konversazzjoni saret f'distanza ta' hames metri, bejn bank u iehor u li fuq il-bank kien hemm il-persuni ta' karnaggjon skura u Nicholas. Qal illi wieħed minn dawn il-persuni – u ciee` dak tal-qmis hamra - diga` kien hemm u wara wasal l-iehor. Qal illi meta sema' l-kliem li qal l-imputat, huwa kien bilqegħda xi hames jew sitt metri l-bogħod u li kien qed jitkellem ma' Nicholas. Qal illi l-persuna l-ohra ta' karnaggjon skura kien liebes qmis griza jew sewda u li dan ma kellmux. Qal ukoll illi l-persuna tal-qmis hamra ma wriehom xejn fizikament u li hu ma semghux isemmi xi flus. In kontro-ezami, ix-xhud qal illi ma kienx hemm hafna dawl fil-gnien, li l-konversazzjoni mal-persuni l-ohrajn ma kinitx fit-tul, izda minkejja dan huwa qal illi kien cert illi kien qed jagħraf lill-imputat ghaliex kien hemm biss distanza ta' hames metri bejniethom u meta waslu l-pulizija, huma kienu fi grupp u li

¹⁷ A fol. 39 sa 50 tal-process.

ghalhekk kienu qrib xulxin. Rega' qal illi kien cert li kien l-imputat u kien l-imputat li tkellem ma' Nicholas.

Fl-istqarrija rilaxxjata minnu fil-11 ta' Ottubru 2013¹⁸, **l-imputat** qal illi huwa kien ilu f'Malta minn Gunju 2012, li dak il-lejl huwa kien gie arrestat izda ma kien qed jagħmel xejn hazin, hlied li kien xorob xi seba' birra. Qal illi huwa kien qiegħed f'*bar*, qasam it-triq u dahal fil-gnien u ra pulizija jigri fid-direzzjoni tieghu. Dan qallu biex jersaq lejh u xi pulizija ohrajn għamlu tfittxija fuqu, izda ma sablu xejn. Ikkonferma li qabel waslu l-pulizija, huwa kien qiegħed bil-qegħda fuq bank fil-gnien u li kien ilu hemm xi ghaxar minuti. Mistoqsi jekk qabel kien arrestat, kien qed jitkellem ma' xi Danizi li kien fil-gnien, huwa qal illi ma kien qed jitkellem magħhom ghaliex ma kienx jaf il-lingwa tagħhom u meta gie ssuggerit lilu li kien jaf xi Ingliz, huwa qal li ma kien jifhem xejn. Qal li waqt li kien f'Malta, huwa ma abbuza mill-ebda droga u meta gie ssuggerit lilu illi tal-inqas erba' zghazagh Danizi kienu qalu lill-Ufficial Investigatur illi fil-lejl ta' qabel, huwa kien offrielhom xi *weed*, huwa qal illi din hija gidba. Qal illi dawn kienu qiegħdin jigħbu ghaliex huwa ma kellux droga. Qal illi huwa qatt ma jitkellem bl-Ingliz, li hu qatt ma jbiegħ 'haxix' u qatt ma juza 'haxix'. Mistoqsi jekk qatt kienx ra *weed* ossia *haxixa* jew *cannabis*, huwa wiegeb fin-negattiv. Meta gie ssuggerit lilu illi fuq sigra, wara l-bank fejn kien bilqegħda, il-pulizija sabu ammont zghir ta' *cannabis* imgezwra fi *plastic* u li xi nies qalu li rawh ipoggiha fuq is-sigra qabel waslu l-pulizija, huwa wiegeb li dawn kienu qed jigħbu. Qal illi kien jaf illi l-*cannabis* hija illegali f'Malta u li hu ma kien qed ibiegh *haxix* lil dawn iz-zghazagh. Meta gie ssuggerit lilu illi huwa kien jaf x'kien tfisser il-kelma Ingliza *weed*, l-imputat wiegeb illi fil-lingwa Somalia, din tfisser haxix ossia *cannabis*.

Fix-xhieda tieghu f'dawn il-proceduri, **l-imputat** qal illi kien qiegħed il-Gzira, facċata tal-KFC, flimkien mal-habib tieghu u kien hemm xi seba' rgħiel bojod li kien fil-vicinanzi. Wara ftit minuti marru l-pulizija u għamlu tfittxija fuq il-persuna tal-irġiel bojod, izda ma nstab xejn. Saret tfittxija wkoll fis-sigar li kien hemm fil-vicinanzi u ma nstab xejn. Wara l-pulizija għamlu tfittxija fuq il-

¹⁸ A fol. 8 u 9 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

persuna tieghu u ta' siehbu u anke fis-sigar fil-vicinanzi u qal ukoll illi s-sigra in kwistjoni kienet daqxejn distanza l-boghod minn fejn kien humu. Qal illi l-pulizija qabdu xi haga minn mal-art. Staqsewhom jekk kinux jafu b'dawn l-oggetti u qal illi sal-lum il-gurnata, huwa għadu ma jafx x'kien dan l-oggett. Qal illi huwa illetterat u li ma jafx x'inhuma d-drittijiet tieghu. L-imputat qal illi qabel waslu l-pulizija, kien bil-qegħda fuq il-bankijiet. Qal illi huwa jaf jitkellem biss bil-lingwa tieghu u lil dawn l-irgiel bojod huwa ma kienx jafhom. Id-distanza li kien hemm bejnu u bejn dawn l-irgiel ma kinitx fit-tul u dawn kien qegħdin bil-qegħda fuq bank iehor. Kien hemm wieħed minn dawn l-irgiel li kien bil-qegħda fuq il-bank fejn kien hemm hu u siehbu, vicin is-sigra. L-imputat qal illi siehbu beda jitkellem mar-ragel l-iehor, bdew jitkellmu bl-Ingliz u siehbu qallu li r-ragel l-iehor kien Daniz. Qal illi l-habib tieghu jitkellem tajjeb bl-Ingliz, izda hu ma kellimhomx lil dawn in-nies. Qal ukoll illi l-habib tieghu kien qed jitkellem magħhom u l-unika haga li seta' jikkonkludi kienet li saru xi domandi normali u li dawn qalu li huma Danizi. Qal illi s-sigra fejn instab l-oggett kienet qegħda fuq in-naha fejn kien hemm bil-qegħda d-Daniz u ciee` xi ghaxar piedi l-boghod minnu. Il-konversazzjoni bejniethom damet xi tlieta jew erba' minuti, u l-persuni l-ohrajn waslu fl-istess hin li waslu hu u siehbu. Qal ukoll illi meta waslu l-pulizija, huwa skanta u li l-pulizija bdew jitkellmu mieghu u ma' siehbu bhala persuna wahda, peress illi siehbu jitkellem bl-Ingliz. Kien siehbu li beda jitkellem u staqsewhom jekk jifhmux bil-lingwa Ingliza. Qal li kien siehbu li rrisponda u mhux hu, peress illi ma jafx bl-Ingliz. In kontro-ezami, l-imputat qal illi huwa ma jafx jitkellem u ma jafx jikteb bl-Ingliz, izda qal illi jifhem xi ftit kliem bl-Ingliz. Qal illi l-unici kliem li jaf huma "ok, hello, not ready". Meta saritlu referenza għal dak li qal fl-istqarrija, fis-sens illi huwa kien jaf li l-kelma Ingliza 'weed', bil-lingwa Somali tfisser haxix u ciee` cannabis, l-imputat wiegeb illi fl-istqarrija huwa ma kienx qal hekk, izda illi l-Ufficial Investigatur kien poggielu l-oggett misjub fuq il-mejda u staqsieh hu x'kien jaf fuqha, u li huwa rrisponda li fil-lingwa tieghu, dik hija haxixa. L-imputat ikkonferma illi l-firma fuq l-istqarrija rilaxxjata minnu kienet tieghu. Qal illi siehbu jaf jitkellem bl-Ingliz ahjar minnu u jifhem l-Ingliz ferm ahjar minnu. Meta l-interpretu gie mistoqsi mill-Qorti jekk l-imputat kienx għadu kif wiegeb illi huwa ma jifhimx bl-Ingliz jew illi ma jifhimx l-Ingliz wisq, l-interpretu wiegeb illi l-imputat kien qal illi ma tantx jifhem bil-lingwa Ingliza. Sussegwentement, l-imputat rega' tenna illi huwa ma jifhimx bl-Ingliz. Meta gie ssuggerit lilu illi PS

Kopja Informali ta' Sentenza

839 xehed illi huwa kien ikkomunika mal-imputat bl-Ingliz x'hin kien tiela' mil-lock up u li l-imputat beda jirrispondih, l-imputat wiegeb illi huwa tkellem permezz tal-interpretu, izda meta gie ssuggerit lilu illi dak il-hin ma kellux interpretu, huwa wiegeb li ma kienx jiftakar. L-imputat qal illi din kienet l-ewwel darba li Itaq'a ma' dawn id-Danizi u meta gie mistoqsi ghaflej, skond hu, dawn kienu qeghdin jigdbu fuqu, huwa qal li ma jafhomx u li ma kien jaf xejn dwar dan. Qal illi l-oggett ma kienx tieghu u li ma rahx. Qal illi huwa qatt ma mar biex ibieghilhom xi haga u li huwa lanqas biss tkellem.

Fis-seduta tas-6 ta' Gunju 2014, xehed **Abdullahi Ismail Mohammed** li qal illi huwa jaf lill-imputat ghax kienu f'detenzjoni flimkien u jghixu fl-istess appartament. Qal illi hu u l-imputat telqu mid-dar u marru biex jistriehu fil-gnien ta' Ta' Xbiex. Kienu qeghdin bil-qegħda. Meta marru hemm, gie zghazugh ta' karnaggjon bajda li pogga hdejhom fuq il-bank u zghazugh iehor pogga bil-qegħda fuq bank li kien hemm hdejhom. Dawn kien Danizi. Qal illi b'kollo kien hemm xi hamsa jew sitta. Qal illi meta kien fuq il-bank, ix-xhud kien bilqegħda fin-nofs u kellu fuq naħa lill-imputat u fuq in-naħha l-ohra lid-Daniz. Id-Daniz beda jkellmu bl-Ingliz, izda huwa kien jitkellem biss Ingliz rudimentali u kull ma staqsew lil xulxin kien biss minn fejn kien. Ix-xhud qal illi ma sar l-ebda diskors mal-imputat. Qal illi wara li tkellmu bejniethom u staqsew lil xulxin minn fejn huma, id-Danizi spjegaw illi huma mid-Danimarka u dak il-hin waslu l-pulizija. Qal illi l-imputat ma jitkellimx bl-Ingliz, li ma qal xejn u m'ghamel xejn. Qal illi d-Danizi tkellmu mat-tnejn li huma, izda kien hu biss li rrispondihom.

Ikkunsidrat:

Illi l-Qorti f'dan il-kaz, hija rinfaccjata b'zewg verzjonijiet opposti ossia dik tax-xhud Christopher Wesseng li jghid kategorikament illi l-imputat offra lilu u lill-hbieb tieghu l-weed fil-lejl ta' bejn l-10 u l-11 ta' Ottubru 2013, liema xhieda hija sa certu punt korroborata minn Fredrik Neelson u min-naħha l-ohra, dik tal-istess imputat u l-habib tieghu Abdullahi Ismail Mohammed illi jichdu illi l-

Kopja Informali ta' Sentenza

imputat ghamel dan. Minn tfittxija li saret kemm fuq il-persuna tal-imputat, kif ukoll tal-persuni l-ohrajn kollha li kien hemm prezenti, ma nstabett l-ebda droga, b'dan illi f'sigra li kienet tinsab ezattament wara l-bank fejn kienu qeghdin bilqegħda l-imputat, sieħbu u wieħed mid-Danizi, certu Nicholas, instabet sustanza simili ghall-haxixa, li madankollu mhijiex *cannabis* u li fiha ma nstabix droga.

Illi kollex jiddependi fuq il-kwistjoni tal-kredibilita` li għandha tingħata lix-xhud ewljeni tal-Prosekuzzjoni ossia Christopher Wesseng, li huwa kategoriku meta jghid li l-imputat offra lilu u lill-hbiebu l-weed. Skond l-Artikolu 638(2) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, f'kull kaz, ix-xhieda ta' xhud wieħed biss, jekk emmnut minn min għandu jiggudika fuq il-fatt, hija bizzejjed biex tagħmel prova shiha u kompluta minn kollex, daqs kemm kieku l-fatt gie pruvat minn zewg xhieda jew aktar. L-Artikolu 637 imbagħad jiddisponi illi f'kwistjonijiet li jolqtu l-kredibilita` ta' xhud, għandu jittieħed qies tal-imgieba, kondotta u karattru tax-xhud, tal-fatt jekk ix-xhieda għandhiex mis-sewwa, jekk hix konsistenti u ta' fattizzi ohra tax-xhieda tieghu, jekk dik ix-xhieda hix imsahha minn xhieda ohra u tac-cirkostanzi kollha tal-kaz. Gie imbagħad ritenut illi mhux kull kunflitt fil-provi jwassal necessarjament għal-liberazzjoni tal-persuna akkuzata, imma l-gudikant irid jara lil min ser jemmen u f'hiex ser jemmnu u ma jemmnu, tenut kont tal-kriterji kontenuti fl-Artikolu 637 appena imsemmija (Qorti tal-Appell Kriminali, Il-Pulizija vs Joseph Thorne, deciza fid-9 ta' Lulju 2003).

Fl-ewwel lok, il-Qorti kkunsidrat il-verzjoni tal-imputat u tal-habib tieghu fis-sens illi l-istess imputat ma jifhimx u ma jitkellimx bil-lingwa Ingliza, u li għalhekk, skond id-difiza, dan qatt ma seta' jikkomunika u għaldaqstant joffri l-weed jew il-cannabis lid-Danizi. Din il-verzjoni madankollu giet kontradetta kemm mill-imputat inniflu fix-xhieda tieghu, kif ukoll minn xhieda ohra li tressqu f'din il-kawza. Fl-ewwel lok, ghalkemm l-imputat fix-xhieda tieghu jghid illi huwa jitkellem biss bil-lingwa tieghu u li huwa ma jaafx la jitkellem u lanqas jikteb bil-lingwa Ingliza, jghid ukoll illi jifhem xi ftit kliem b'din il-lingwa. Qal li l-unici kliem li kien jaf huma 'ok, hello, not ready'. Izda sussegwentement huwa qal ukoll illi l-habib tieghu jitkellem bl-Ingliz ahjar minnu u meta gie

Kopja Informali ta' Sentenza

mistoqsi mill-Qorti jekk dan allura kienx ifisser illi huwa kien jifhem ukoll bl-Ingliz (izda mhux daqs siehbu), fil-waqt illi ghall-ewwel l-interpretu qal illi l-imputat kien wiegeb li ma kienx jifhem u ma kienx jitkellem, il-Qorti semghet lill-interpretu jghid li l-imputat kien qal "*I do not understand English very much*" u l-interpretu fuq mistoqsija tal-Qorti jekk l-imputat kienx qal illi ma kienx jifhem bl-Ingliz, jew inkella li ma kienx jifhem l-Ingliz sew, l-interpretu wiegeb illi l-imputat qal illi "*He does not understand English that much*". Wara, madankollu, l-imputat rega' qal illi ma jifhimx bl-Ingliz. Meta mbagħad l-imputat gie mistoqsi dwar dak li kien xehed PS 839 Stephen Micallef fis-sens illi dan kien kellmu bl-Ingliz u li hu rrispondieh b'dik il-lingwa, ghall-ewwel l-imputat wiegeb illi f'dak il-waqt, huwa kellu l-interpretu mieghu, izda meta gie rinfaccjat bid-dikjarazzjoni tal-Ufficial Prosekurur illi dak il-hin ma kienx hemm interpretu jassistih, huwa wiegeb li ma kienx jiftakar.

Sa hawn il-Qorti diga` għandha d-dubbji tagħha dwar kemm fil-verita` l-imputat ma kienx jifhem u jitkellem xejn bil-lingwa Ingliza, kif fil-fatt isostni hu. Huwa car fil-fehma tal-Qorti illi l-imputat għandu konoxxenza almenu ta' kliem baziku u dan jirrizulta car mill-kliem tal-interpretu fis-sens illi l-imputat qallu li ma tantx jifhem il-lingwa Ingliza li jfisser li mhux minnu li ma kien jifhem assolutament xejn, kif irid jagħti l-impressjoni l-istess imputat. Dan appartu li huwa stess jghid fix-xhieda tieghu li jaf xi kliem baziku. Il-kelma *weed* fil-fehma tal-Qorti hija kelma tali u ciee` kelma bazika li internazzjonally hija sinonima biss ma' haga wahda u ciee` *cannabis*. Għalhekk anke bil-fatt illi l-imputat kellu konoxxenza bazika jew konoxxenza limitata ta' xi kliem bil-lingwa Ingliza, il-kelma *weed* m'hijiex xi kelma tant kumplikata li kien impossibbli ghall-imputat li jkollu konoxxenza tagħha. Fl-istqarrija rilaxxjata minnu, imbagħad, meta mistoqsi kienx minnu illi huwa kien jaf xi tfisser l-kelma bl-Ingliz *weed*, l-imputat stess jghid illi bil-lingwa Somali, din tfisser haxix u ciee` *cannabis* u għalhekk, dan juri bic-car illi l-imputat kien jaf ben tajjeb xi tfisser il-kelma *weed*. Dwar dan l-imputat jghid illi huwa mhux hekk qal fl-istqarrija tieghu, izda li l-Ufficial Investigatur urieħ is-sustanza li nstabet fil-gnien in kwistjoni u li huwa wiegbu li din kienet haxixa. Madankollu, appartu li fl-istqarrija tieghu l-imputat qal ukoll illi huwa qatt ma ra *weed*, haxixa jew *cannabis*, il-Qorti m'ghandhiex għalfejn tiddubita minn dak li hemm imnizzel fl-istqarrija, għaliex

Kopja Informali ta' Sentenza

fl-ewwel lok, l-imputat fil-waqt tal-istqarrija kien assistit minn interpretu u fit-tieni lok iffirma wkoll fuq l-istess stqarrija. Imbagħad minn xhieda ohra li tressqu f'dawn il-proceduri, il-Qorti tkompli ssahhah il-fehma tagħha u tasal sal-konvinciment morali illi mhuwiex minnu dak li jghid l-imputat fis-sens illi huwa ma jifhimx bil-lingwa Ingliza.

L-Ispettur Dennis Theuma fix-xhieda tieghu, qal illi l-imputat kien tah l-impressjoni li jifhem bil-lingwa Ingliza, tant li f'xi hin waqt li l-istess Spettur kien qed jitkellem bil-Malti mal-kolleġi tieghu fil-presenza tal-imputat, u semma bl-Ingliz il-kelma *finger prints*, l-imputat għamilha cara illi huwa ma kienx ser jagħti l-kunsens tieghu biex dawn jittehdulu u dan meta hadd ma kien qal xejn dwar dan lill-istess imputat. Fix-xhieda tieghu, imbagħad, Christopher Wesseng qal illi l-imputat kellem lilu u lil shabu bil-lingwa Ingliza u ghalkemm tkellem b'accent, ix-xhud kien cert li l-imputat kellimhom bil-lingwa Ingliza. Dan ix-xhud sostna illi l-imputat kien kellimhom u li fil-jum in kwistjoni l-istess imputat kien liebes qmis hamra, kif kien liebes dakħinhar tax-xhieda tieghu fl-awla. Ix-xhud Fredrik Neelson ukoll qal illi huwa sema' lill-imputat jghid xi kliem bl-Ingliz u cioe' il-kliem '*Hello, weed*' u '*no*' u li huwa rah u semghu jitkellem mal-habib tieghu, Nicholas. Anke dan ix-xhud ikkonferma illi fil-jum in kwistjoni l-imputat kien liebes qmis hamra. PS 869 Stephen Micallef imbagħad xehed illi x'hin huwa nizel ghall-imputat fil-*lock up* sabiex tittehidlu l-istqarrija mill-Ufficjal Investigatur, ix-xhud kellem lill-istess imputat bl-Ingliz u kull haga li huwa qallu, l-imputat fehmha ghaliex beda jwiegħu lura. PS 601 Justin Spiteri xehed ukoll illi fuq il-post fejn gie arrestat l-imputat, ghalkemm ghall-ewwel dan beda jagħti l-impressjoni li ma bediex jifhem lill-pulizija, hekk kif instabet il-borza bis-sustanza suspettata droga u nduna li ser jigi arrestat, beda jikkomunika aktar anke bl-Ingliz u qal per ezempju kliem bhal li kien qed jixorbu u jekk kienx ser jigi arrestat ghaliex kien fis-sakra. Fil-fatt dan jikkombaca wkoll ma' dak li qal l-imputat fl-istqarrija rilaxxjata minnu u cioe' illi l-uniku zball li kien għamel kien li qabel kien xorob il-birra. PS 1269 Louis Tabone, imbagħad, ghalkemm ma kkonfermax ix-xhieda ta' PS 601 Justin Spiteri fis-sens illi l-imputat tkellem mal-pulizija bl-Ingliz, xehed illi l-imputat beda jilghabba li mhuwiex jifhem bl-Ingliz u qal illi mill-*body language* tal-istess

Kopja Informali ta' Sentenza

imputat wara li nstabet is-sustanza msemmija, huwa seta' jinduna li l-imputat kien qed jifhem.

A bazi tas-suespost, il-Qorti m'ghandha l-ebda dubbju illi l-imputat kellu konoxxa almenu bazika tal-lingwa Ingliza u li kien kapaci jikkomunika b'din il-lingwa anke jekk limitatament u b'mod rudimentali. Minn hawn il-Qorti trid tikkunsidra u tiddeciedi dwar jekk giex ppruvat fil-grad rikjest mil-ligi illi fil-jum in kwistjoni, l-imputat offra l-weed liz-zghazagh Danizi.

Kif diga` inghad, il-kelma *weed* hija fil-fehma tal-Qorti kelma bazika u in oltre kelma li l-imputat stess kien jaf xi tfisser, kif jirrizulta mill-istqarrija rilaxxjata minnu. Ix-xhud Christopher Wesseng kien kategoriku fix-xhieda tieghu fis-sens illi l-imputat kien staqsa lilu u lil shabu jekk riedux jixtru l-weed u qal illi l-kliem li kien intuza mill-imputat kien "*hey guys do you want to have some weed?*". Ma kienx tkellem dwar flus, skond dan ix-xhud, izda l-imputat kien staqsihom biss jekk ridux jixtru l-weed u li din kienet irhisa. Ix-xhud insista illi kien l-imputat li kien semma l-kelma *weed* u mhux hu jew shabu d-Danizi u insista wkoll illi kien l-imputat li qal dan id-diskors tant li gharfu u indika li dakinhar fl-awla l-imputat kien liebes l-istess qmis jew flokk li kien liebes fil-jum in kwistjoni u cioe` qmis hamra. Ix-xhud qal ukoll illi huwa seta' jisma' dak li qal l-imputat ghaliex l-imputat tkellem b'vuci gholja u kien madwar hames metri l-bogħod minnu. Ix-xhud Christian Joergensen ma kienx cert fix-xhieda tieghu, izda seta' jikkonferma illi kien hemm zewgt irgiel ta' karnaggjon skura u li wieħed minnhom kien liebes qmis hamra. Ix-xhud l-ieħor imbagħad Fredrik Neelson ghalkemm ma semax il-kliem kollu li kien qal l-imputat u ma semax b'mod specifiku l-offerta` li saret mill-istess imputat, sema' lill-imputat jghid il-kliem '*Hello, weed*' u '*No*'.

Il-Qorti kkunsidrat fl-ewwel lok illi meta l-pulizija waslu fuq il-post, iz-zghazagh Danizi mill-ewwel indikaw lill-Pulizija illi l-imputat kien offrielhom il-weed. Ikkunsidrat ukoll illi hawn si tratta ta' persuni li ma kinux jafu lil xulxin u li wara li saret tfittxija fuq il-persuni tagħhom, li rrizultat fin-negattiv, ma kien hemm l-

Kopja Informali ta' Sentenza

ebda suspect ta' twettiq ta' reat fil-konfront tad-Danizi li forsi seta' jaghti lok li huma jippuntaw subajhom lejn terzi sabiex jezimu ruhhom minn xi responsabilita` kriminali. Anzi jinghad illi fil-waqt illi l-imputat innega illi huwa kien offra xi *weed* lid-Danizi, ma kien hemm assolutament l-ebda allegazzjoni da parti tieghu li per ezempju kienu d-Danizi li offrew lilu u lil siehbu xi sustanza illegali u mhux vice versa. Il-Qorti kkunsidrat ukoll ix-xhieda kategorika tax-xhud Christopher Wesseng li kien konvint minn dak li sema' u li dan id-diskors intqal mill-imputat. Ghalkemm ix-xhud Neelson ma semax il-kliem kollu li kien qal l-imputat u l-kuntest li fih dan intqal, madankollu huwa kkonferma illi l-imputat kien uza l-kelma *weed* u f'dan ghalhekk jikkorrobora lix-xhud Wesseng fis-sens illi l-imputat uza din il-kelma. Mhux biss, izda s-sejba tas-sustanza suspectuza ezattament wara l-bank fejn kienu jinsabu bil-qegħda l-imputat, siehbu u wiehed mid-Danizi, ghalkemm fl-ebda mument ma gie kkostatat li kienet fil-pussess tal-imputat, hija wisq koincidentali biex wiehed jinjoraha. Tenut kont ta' dan kollu, il-Qorti tasal sal-konvinciment morali illi l-imputat fil-fatt qal il-kliem indikati mix-xhud Christopher Wesseng liz-zghazagh Danizi, liema kliem in oltre, fil-fehma tal-Qorti, ma jistghux jigu interpretati ghajr offerta da parti tal-istess imputat li jipprovdi l-*weed* lill-istess Danizi. U kif inghad ukoll izqed il'fuq, il-kelma *weed* internazzjonalment hija sinonima mal-haxixa jew *cannabis*, tant illi dan ma kinux jafuh biss id-Danizi li semghu lill-imputat jghid dan il-kliem, izda kien jafu ben tajjeb ukoll l-imputat kif jghid hu stess fl-istqarrija tieghu.

L-Artikolu 22(1B) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta jghid hekk:

"Għall-finijiet ta' dan l-artikolu l-kelma "jittraffika" (bil-varjazzjonijiet grammatikali u bl-espressjonijiet imnisslin minnha) b'riferenza għal traffikar f'medicina, tinkludi l-koltivazzjoni, l-importazzjoni f'dawk ic-cirkostanzi li l-Qorti tkun sodisfatta li dik l-importazzjoni ma kiniex ghall-uzu esklussiv tal-hati, il-manifattura, l-esportazzjoni, id-distribuzzjoni, il-produzzjoni, l-amministrazzjoni, il-provvista, li wiehed joffri li jaqħmel xi wieħed minn dawn l-atti, u l-ghoti ta' informazzjoni intiza biex twassal ghax-xiri ta' tali medicina bi ksur tad-disposizzjonijiet ta' din l-Ordinanza." [sottolinear mizjud]

Ghaldaqstant, bil-fatt biss illi l-imputat offra li jipprovdi l-*cannabis*, indipendentement minn dak li seta' gara jew ma garax wara dan, ghal fini tal-ligi, huwa traffika l-pjanta tal-*cannabis*. Kif inghad fis-sentenza mogtija minn din il-Qorti kif diversament preseduta tat-12 ta' Ottubru 2001, fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Ronald Psaila**, liema sentenza giet ikkonfermata mill-Qorti tal-Appell Kriminali b'sentenza fl-istess ismijiet tat-8 ta' Jannar 2002 (Appell Nru. 187/2001):

*"Minn din id-disposizzjoni tal-ligi johrog car li r-reat ta' Traffikar jikkonfigura anki jekk persuna **toffri** li tagħmel wahda mill-azzjonijiet indikata f'dan l-Artikolu. Fit-test ingliz, il-kelma "joffri" hija trodotta bil-kelma "offer". Issa stante li ma hemmx fl-Ordinanza definizzjoni ta' din il-kelma, allura ghall-finijiet ta' interpretazzjoni, din għandha tittieħed fis-sinifikat ordinarju tagħha, u ciee' li, spontaneously jew fuq rikjesta, direttamente jew indirettamente, **persuna turi**, bil-fatt jew bil-kliegħ, id-disponibilita` tagħha li tagħmel wahda mill-azzjonijiet indikati.*

*In propositu huma interessanti l-osservazzjonijiet magħmula fil-Blackstone Criminal Practice 2001 – (11th Ed. B20.29) fuq l-interpretazzjoni tal-frasi "**Offering to Supply**" kontenuta fil-Misuse of Drugs Act 1971 s. 4. "**An offer may be made by words or conduct ... Whether the accused intends to carry the offer into effect is irrelevant; the offence is complete upon the making of an offer to supply**" (vide kazistika indikata – pg. 776)."*

Dwar l-offerta li wieħed jipprovdi d-droga u b'referenza għal Misuse of Drugs Act 1971 s. 4, jingħad hekk fil-Misuse of Drugs and Drug Trafficking Offences¹⁹:

¹⁹ Fortson Rudi QC, *Misuse of Drugs and Drug Trafficking Offences*, 6th edition, Sweet & Maxwell, (2011).

"Although, in the ordinary way, a person is entitled to be judged on the facts as he believed them to be ... the mischief which the legislature has sought to punish is the act of making an offer to supply a controlled drug, irrespective as to whether the offer was bogus in nature, or not.

...

The offences ... may be committed even though the substance supplied (or offered) is not the drug that it was thought to be and was not even a controlled drug: see Haggard v Mason [1976] 1 W.L.R. 187; Goodard [1992] Crim. L.R. 588 and Mitchell (June 3, 1992, unreported).

In Haggard v Mason ... M bought 1,000 tablets of what he believed to be lysergide (LSD), a Class A controlled drug, and sold some of the tablets to Heward. Heward similarly believed the substance to be LSD whereas, in fact, it was Bromo STP (another hallucinogenic drug, similar in effect and appearance to LSD but not then controlled under the 1971 Act). M was convinced of offering to supply a controlled drug to H contrary to ... the 1971 Act.

Held: appeal dismissed: "In my judgement, the offence was completed at the time when the appellant met Heward and offered to sell him a quantity of lysergide. It matters not in relation to the offence of offering to supply that what is in fact supplied pursuant to that offer, the offer having been accepted, is not in fact a controlled drug".²⁰

Skond il-kazistika Ingliza, anke fejn l-akkuzat ikun jaf illi dak li jkun qieghed joffri fil-fatt ma tkunx sustanza illegali jew sustanza ikkontrollata mil-ligi, la darba huwa joffri sustanza illegali, m'hijiex difiza li huwa jghid illi kien jaf illi s-sustanza fil-fatt ma kinitx illegali. "... it need not be proved ... that the accused

²⁰ *Ibid.*, p. 264.

had a controlled drug in his possession (or at least in his mind) at the moment that he made the offer. In Showers [1995] Crim.L.R. 402, S agreed to supply X with a rock of crack cocaine, but S actually gave X a peanut wrapped in cling film. The Court of Appeal dismissed the appeal. S had made an offer to supply a controlled drug. It was unnecessary to prove that S intended to supply a controlled drug and, it was not a defence that S knew that the substance was not a controlled drug under the MDA.”²¹

Fil-kaz ta' *Mitchell* (unreported, June 3, 1992, CA), fejn I-akkuzat offra li jipprovidi l-cannabis, u fejn meta saret tfittxija fuqu, irrizulta illi huwa kien fil-pusess ta' sustanza li kienet tixbah il-cannabis izda kienet fil-fatt innokwa, inghad hekk:

“An offer may be by words or conduct. If it is by words, one has to judge from the words, whether it is an offer to supply a controlled drug. If a person knowingly makes an offer to supply in words which have that effect, that is the offence...”²²

U finalment fil-kaz ta' *Goddard* [1992] Crim. L. R. 588, fejn I-akkuzat ammetta li kien offra li jottjeni l-cannabis ghal terza persuna bil-prezz ta' £30 meta ma kelli l-ebda intenzjoni li jottjeniha, inghad illi “... it is quite plain that the offence is complete when the offer to supply a controlled drug is made, quite regardless of whether the offeror intends to carry the offer into effect by actually supplying the drug ... If a defendant having been convicted of this offence persuades a judge that it was not his intention to carry the deal into effect that may be a matter of mitigation but it cannot be a defence to the charge.”²³

²¹ *Ibid.*, p. 265.

²² *Ibid.*, p. 266.

²³ *Ibid.*, p. 266.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi fl-ewwel lok u kif diga` inghad, il-Qorti tqis illi gie ppruvat fil-grad rikjest mil-ligi illi l-imputat, bil-kliem tieghu liz-zghazagh Danizi, offra li jipprovdi l-*cannabis* lill-istess zghazagh. Sa hawn ir-reat ta' traffikar huwa komplut u jekk l-imputat kellux l-intenzjoni o meno li verament jiprovdi l-*cannabis* lill-istess zghazagh huwa rrelevanti in kwantu jirrigwarda l-htija tal-istess imputat. Ghaldaqstant, huwa wkoll immaterjali illi ma nstabet l-ebda sustanza fuq il-persuna tal-imputat u huwa mmaterjali wkoll illi l-unika sustanza suspettuza li nstabet proprju wara l-bank fejn l-imputat kien qiegħed bil-qegħda, ma kinitx sustanza illegali. Semmai dan il-fatt għandu jittieħed in konsiderazzjoni mill-Qorti għal fini ta' piena.

Għaldaqstant in vista tas-suespost, il-Qorti tqis illi gie ppruvat lil hinn minn kull dubbju dettagħ mir-raguni illi l-imputat huwa hati ta' traffikar tal-pjanta tal-*cannabis*.

In oltre, l-imputat gie addebitat ukoll bl-aggravju tad-distanza a tenur tat-tieni proviso ghall-Artikolu 22(2)(b) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, li jitkellem dwar meta reat taht il-paragrafu (b)(i) (tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 22) ikun sar fi jew gewwa distanza ta' 100 metru mill-parametru ta' skola, *club* jew centru taz-zghazagh jew xi post iehor simili fejn normalment jiltaqghu z-zghazagh. Kif jirrizulta mir-relazzjoni tal-espert il-Perit Richard Aquilina, il-post in kwistjoni jikkonsisti fi gnien li għandu estensjoni kbira bejn triq pubblika u l-Yacht Marina gewwa Ta' Xbiex, m'għandu ebda mod ta' gheluq u cie` huwa accessibbli ghall-pubbliku l-hin kollu. F'dan il-gnien jidħlu kemm nies kbar, kif ukoll zghar u go fih hemm ghadd ta' passaggi li fihom il-bankijiet.²⁴ Fil-fehma tal-Qorti, huwa evidenti illi l-gnien in kwistjoni, fejn l-imputat offra li jiprovdi l-*cannabis* lil terzi, huwa post fejn normalment jiltaqghu z-zghazagh u għaldaqstant, il-Qorti qed issibu hati wkoll tal-aggravju tad-distanza ai termini tal-proviso imsemmi.

²⁴ A fol. 89 *et seq* tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

L-imputat gie akkuzat ukoll, fl-imputazzjoni (b), talli ttenta jagħmel reat kontra l-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta jew hajjar jew gieghel persuna ohra tagħmel dak ir-reat ai termini tal-Artikolu 22(5) tal-istess Kapitolo.

Kif ingħad fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Ronald Psaila**, fuq citata, “*Is-subartikolu (5) tal-Artikolu 22 ma johloqx ir-reat jew il-figura tat-tentattiv, izda semplicement jipparifika, ghall-finijiet ta' piena, it-tentattiv ta' kull reat kontra l-Kap. 101 (kif ukoll certi forom ta' komplikita` ... fid-dawl ta' l-Artikolu 43 tal-Kap. 9, hemm certament element ta' superfluwita') mar-reat ikkunsmat*”.

F'dan il-kaz l-imputat instab hati ta' traffikar u cioe` tar-reat ikkunsmat ta' traffikar u għalhekk il-Qorti qed tqis it-tentattiv u l-komplikita` bhala alternattiva għar-reat ikkontemplat fl-imputazzjoni (b).

Kunsiderazzjonijiet Dwar Piena

Għal fini ta' piena, il-Qorti hadet in konsiderazzjoni min-naha wahda l-fedina penali tal-imputat li hija wahda netta. Hadet ukoll in konsiderazzjoni illi fuq il-persuna tal-imputat ma nstabet l-ebda droga u illi l-unika sustanza suspettuza li nstabet fil-vicinanzi tal-imputat lanqas ma kienet sustanza illecita.

Il-Qorti qieset ukoll illi stante illi l-imputat qed jinstab hati wkoll tal-aggravju tad-distanza, ai termini tat-tieni proviso ghall-Artikolu 22(2)(b) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, il-pienā kkontemplata fl-Artikolu 22(2)(b)(i) għandha tizdied bi grad.

Konkluzjoni

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti wara li rat l-Artikoli 8(e), 22(1)(a), 22(2)(b)(i), it-tieni proviso ghall-Artikolu 22(2)(b), l-Artikolu 22(5) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta u r-Regolament 4 tal-GN 292/1939, qed issib lill-imputat **hati** tal-imputazzjoni (a) migjuba kontra tieghu, inkluz tal-aggravju tad-distanza u tikkundannah ghall-piena ta' **disa' xhur prigunerija effettiva** – li minnhom għandu jitnaqqas kull zmien li l-hati għamel taht arrest preventiv biss in konnessjoni mar-reat li tieghu qed jinstab hati b'din is-sentenza – u **multa ta' seba' mitt Euro** (€700), li għandha tithallas immedjatament. Fin-nuqqas, din tigi konvertita fi prigunerija bir-rata ta' gurnata habs għal kull hamsa u tletin Euro (€35.00) jew parti minnhom dovuti.

Għar-ragunijiet suesposti, il-Qorti qegħda tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tal-imputazzjoni (b) migjuba kontra l-imputat.

Il-Qorti tordna lill-hati ihallas l-ispejjez li għandhom x'jaqsmu mal-hatra tal-esperi a tenur tal-Artikolu 533 tal-Kapitolo 9 tal-Ligijiet ta' Malta, ossia l-ispejjez konnessi mar-relazzjoni tal-espert il-Perit Richard Aquilina, ammontanti għas-somma ta' mitejn, hamsa u tletin Euro u tmenin centezmu (€235.80), l-ispejjez konnessi mar-relazzjoni tal-espert forensiku Godwin Sammut ammontanti għas-somma ta' mijha, erbgha u hamsin Euro u sitta u sebghin centezmu (€154.76) u l-ispejjez konnessi mar-relazzjoni ta' PS 659 Jeffrey Hughes ammontanti għas-somma ta' erbgha u tmenin Euro u sebgha u disghin centezmu (€84.97), liema spejjez jammontaw għal total ta' erba' mijha, hamsa u sebghin Euro u tlieta u hamsin centezmu (€475.53) u għandhom jithallsu minnufih. Fin-nuqqas dawn jigu kkonvertiti fi prigunerija bir-rata ta' jum habs għal kull hdax-il Euro u hamsa u sittin centezmu (€11.65) jew parti minnhom dovuti.

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-Qorti tordna d-distruzzjoni tas-sustanza, Dokument DT4, hekk kif din is-sentenza tghaddi in gudikat, u dan taht il-harsien tar-Registratur li għandu jirredigi *process-verbal* li jiddokumenta l-procedura tad-distruzzjoni, liema dokument għandu jigi nserit fl-atti ta' din il-kawza mhux aktar tard minn hmistax-il jum minn tali distruzzjoni.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----